

Emlékezzünk Doftanára

Írta: F. HORIA

Tizenegy esztendő telt el az 1940 november 9-éről 10-re virradóra bekövetkezett földrendés óta, amikor a doftanai fegyház romjai alatt életét vesztette 13 forradalmi antifasiszta politikai fogoly, köztük Ilie Pintilie, vasutas harcos, a Romániai Kommunista Párt egyik vezetője. A fegyház igazgatója és a kormány elutasította a foglyoknak azt a kérését, hogy költöztessék át őket, mert már az előző földrendések is annyira megrongálták a fegyház épületét, hogy további ott-tartózkodásuk életveszélyt jelent számukra. Így tehát a 13 politikai fogoly halála a román burzsoázia és földesuri osztály szörnyű büntelte volt a nép legjobb fiaira.

A burzsoáz-földesuri kormányzat, a dolgozó nép halálának ellensége építette Romániának ezt a Bastille-t, ahová eleinte azokat börtönözték be, akik „fellázadtak” a rablás és az elnyomás ellen; akik harcoltak a szabadságért, a nemzeti függetlenségért, a nép jobb életéért. A fegyház falai között, annak építésétől 1940 novemberében bekövetkezett összeomlásáig, a munkások, parasztok és értelmiségiek, a román nép és a nemzeti kisebbségek élenjáró harcosainak százait börtönözték be és kínozták meg. Doftana celláiban haltak meg az 1907. évi paraszi felkelések vezetői, az 1914–1918. évi imperialista háború ellen sikraszállt munkásharcosok, antifasiszták, akik őszinte barátai voltak a Szovjetunióknak, a munkások és parasztok első államának. Doftanában halt meg hőiesen Fónagy János, a román munkásmozgály szervező vezetője. Itt győtték halálra Ion Mereniucot, majd pedig cellájában felakasztották, hogy az öngyilkosságot látszatát keltsék. A nyolcévig tartó doftanai szenvedések és a szigorú kínzások következtében, 1940-ben a kórházban meghalt a román munkásmozgály egy másik kiváló fia, Brainer Béla, a Romániai Kommunista Párt Központi Vezetőségének tagja. Hasonló körülmények között itt vesztette életét a kommunista B. H. Berea és sokan mások.

De sem a kegyetlen terror, sem az állami kínzás, sem az éhezletések, vagy a hírhedt „11-osztály”-ban nem töltött meg a bebörtönzöttek reményét a munkásmozgály ügyének győzelmében, sőt még fokozták azt a forró vágyukat, megingathatatlan elhatározásukat, hogy még innen, a börtön falai közül is hozzájáruljanak ahhoz a harchoz, amelyet a párt folytat a haza függetlenségének megvédéséért, a népnek a rablás és kizsákmányolás rendszere alóli felszababrázásáért. Gh. Gheorghiu-Dej, Gheorghe

Apostol, I. Chisinevschi, Mogyorós Sándor, Miron Constantinescu, Chivu Stoica, Emil Bodnarus elvtársak és a pártnak, a román dolgozó népnek a doftanai fegyházba vetett több más vezetője, a pártkáderek forradalmi edzésének, az e'szánlagnak és a bátorságnak iskolájává, valószínűleg marx-lenini egyetemévé változtatták ezt a fegyházat. A cellákba titokban becsüszelt cigarettapapírról olvasták Marx, Engels, Lenin és Sztálin tanításait, tanulmányozták a Szovjetunió Kommunista Pártjának történetét, a Romániai Kommunista Párt dokumentumait. Az „Ilegális” „Scinteia” olvasása felbátorította a politikai foglyokat, új erőt adott harciukhoz. A bebörtönzött kommunistáknak 1938. február–márciusában a burzsoáz-földesuri rendszer legnagyobb terrorja és a romániai fasiszmus megélénkülése idején, Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs vezetésével párttervezetet tartottak Doftanában, ahonnan — cigarettapapírra, apróbetűvel írt — forró üdvözlő szavakat intéztek Josif Visszarionovics Sztálinhoz, a Szovjetunió Kommunista Pártjához. A levél a következőképpen végződik: „Konferenciánk forró forradalmi üdvözlését küldjük Neked, kedves Sztálin elvtárs, a nagy Lenin legméltóbb tanítványának és utódának, s biztosítunk teljes odaadásunkról és szeretetünkkel az általa mutatott uton vívott kemény harcban”.

A kínzókat súlyos napjai után, a doftanai kommunisták esténként, mindegyikük cellájában a rácsos ablaknál állva „irodalmi estétkezt” rendeztek. Ilyenkor valamennyien mozdulatlanul álltak a rácsok mögött és feszült figyelemmel hallgatták a szármaló verseket, lelkesítő dalokat, Doftana legendáit és doináját, a „H”-osztály dalát és a doftanai kommunisták más, harcaozsítónzó alkotásait. E dalok hallatára még inkább tapasztalták a börtönök falain kívüllevők, hogy Doftana foglyai melóssággal viselik a kommunista kitüntető elnevezést.

Tizenegy év telt el azóta.

A doftanai romok alatt meggyilkolt 13 forradalmár, köztük Ilie Pintilie, Andrei Prot, Herbák János, Saja Kleimann, Ion Galuzinski, Alexandru Nikonov, Pallós festőművész, Farladanschi és sok más drága elvtárs alakja továbbra is élénken él országunk dolgozóinak emlékezetében. Ragyogó példákul hatalmas ösztönző erő abban a munkában és harcban, amelyet a párt politikájának valóráváltásáért, a szocializmus építéséért, a béke megvédéséért folytatunk.

MIHAIL SADOVEANU

Mihail Sadoveanu író és akadémikus, a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának alelnöke és a Béke Világatlancs tagja, a napokban töltötte be 74. életévét. Ha visszatérünk az elélt évtizedekhez, látjuk, hogy a harcos, az igaz ügyért mindenkor kiálló író, helyes uton haladt.

Mihail Sadoveanu egyike a román irodalom legnagyobb elbeszélőinek és regényíróinak. 1880-ban született a moldovai Pascanban. Szegény parasztcsaládból származott és éppen ezért, ifjúkorának első írásai a küzdelemteljes gyermekkorról szólnak. Jól ismeri a dolgozó népet és műveiben mélyszérséget ábrázol az egyszerű dolgozó emberek életét. Írásaiban a szabad haza és szülőföldjének természeti szépségei iránti forró szeretete tükröződik.

Írói fejlődésére nagy hatással voltak a klasszikus orosz irodalom mesterei, így például Tolstoj, Gogol, Turgenyev, Puskin, Gorkij, valamint a román irodalom nagyjai, mint Alecsandri, Kogalniceanu, Eminescu, Creanga. Műveik tanulmányozása során kristályosodott ki a fiatal íróban az az ut, amelyen haladnia kell.

Azóta több, mint fél évszázad telt el és az ebben az időszakban megjelent, száznál is több kötetre

terjedő művei a nép életének alapos ismeretét igazolják. Írásaiban egyszerűen, de mégis magas művészi szépséggel mutatja be a nép évszázados elnyomását, örömeit, bánatát. Sok olyan művet írt, amely a multiban kegyetlenül kizsákmányolt és sötétségben tartott dolgozók életét tárja fel. Ilyenek például az „Ancuța fogadója” és a „Balta” című művei. Bár még ebben az időben — munkássága kezdetén — nem látta eléggé világosan a kizsákmányolók és kizsákmányoltak közötti ellentétet, Sadoveanu mégis hűen vázolta a kapitalista társadalmi rendszer rothadását, amely „mindent elhervaszt és mindent felőröl”.

Műveit a mélyszérséges demokratizmus és az igazi népi hazafiság hagyományainak megőrzése jellemzi. Sadoveanu ezzel, valamint politikai magatartásával is mindig szembehelyezkedett a mult rendszer reakciós politikájával.

A felszabadulás után Mihail Sadoveanu az első volt azok között, akik a párt hívására tevékenyen kapcsolódtak be az új életért, a szocializmus építéséért vívott harcba.

A román nép e nagy írója írsaival és fáradságtalan közéleti tevékenységével a békéért, a szocializmusért harcoló dolgozók első

soraiban küzd ma is. Tovább folytatta írói munkásságát és új, nagyértékű műveket alkotott, mint a „Nicoara Polcoava”, a „Nada florilor” és a „Mitrea Cocor”, amelyet 1950-ben aranyéremmel tüntettek ki. Mindezek a művek Sadoveanu írásművészetének nagyszerű alkotásai, amelyek új, az eddigiektől is magasabb művészi hozzájárulást tartalmaznak.

Műveinek középpontjában a román dolgozó paraszt élethi alakja áll. A román paraszt hazaszeretete és a néplétegek történelemalkotó szerepe alkotja Sadoveanu történelmi regényeinek és elbeszéléseinek magvát. Műveiben bemutatja a nép ellenállását az idegen, elnyomó elenséggel szemben, valamint az igaz ügyért harcoló nép győzelmét.

Írói munkássága új életünk számunkra kérdését öleli fel. Hűen ábrázolja a falu életét, bemutatja a dolgozó parasztságának az osztályelenséggel szemben folytatott harcát. Mitrea Cocor alakjában például a szegényparasztság olyan pozitív típusát, hőst sikerült megalkotnia, aki végigvergődte magát a mult nehézségein és ma új életünk, a szocializmust építő dolgozók utján halad. Az író fejlődésében mutatja be Mitrea Cocor alak-

ját s az öntudatlanságból egészen a forradalmi öntudatig vezetői hőst.

Sadoveanu azonban nemcsak a társadalmi élet problémáit vetette papírra, hanem a természet szépségeit ábrázolásának is hívatott művésze. Nagy hozzáértéssel és szeretettel, mesterialan ecseteli hazánk tájainak festői szépségét, szeszéköltve ezt az oltlakó népek életmódjának ábrázolásával. A természeti tájak megválasztása egyike azoknak az eszközöknek, amelyekkel Sadoveanu hangsúlyozza művészetének realista tartalmát. Így nál a természet ábrázolása nem öncél, hanem az emberi élet kidomborításának eszköze.

Nyelvezetelének szépsége, gazdagsága és ereje a nép nyelvének alapos ismeretéből fakad.

Műveiben maga a nép beszél, az a nép, amely évszázadokon át küzdött az igazságtalanság és elnyomás ellen. Az, amely ma már egy szebb és boldogabb jövő megteremtéséért és a béke fenntartásáért harcol.

Dolgozó néptünk Mihail Sadoveanu 74. születésnapja alkalmából hosszú életet és fáradságtalan alkotótevényt kíván a nagy írónak, irodalmi életünk és hazánk felvirágzásá érdekében.

P. I.

A fővárosi színiévadról

A darabokat az idén is műsorra tűzték. Változatlanul nagy az érdeklődés Csehov: „A három nővér” című ragyogó színműve iránt, amelynek valóban fővárosi színvonalu előadása, mint ismeretes, állami díjat kapott. Maxim Gorkij meggrázó „Vassza Zseleznová”-ja — amit remek szovjet filmen is láthattunk —, vagy Trenyov: „Ljubov Jarová”-ja, vagy Osztrovszkij „Erdő” című színműve, Suhova-Kobilin: „Krezenszkij esküvője”, Kornejsuk: „Platon Krescel”-je, Osztrovszkij: „Hozomány nélküli leány”-a, stb., minden alkalommal még most is telt házakat biztosít a színházaknak.

Idénykezdetkor több új színművet is láthattunk. Az I. L. Caragiale Nemzeti Színház Comedia színpadán mutatták be Maria Banus „Indragostiti” (Szerelmesek) című színművét, amely igen érdekes problémát vet fel. A színmű főalakja Maria Varlaam aktivista, aki tántoríthatatlan harcot folytat az ellenség ellen, sőt még az ellen is, akit szeret, amikor észreveszi, hogy az az ellenség oldalára áll.

A Studio-színház új darabja Trenyov „Liceni”-je, (Gimnazisták), amelynek előadása első díjat kapott az ifjú színészek első országos versenyén. Jelentős irodalmi esemény volt Cezar Petrescu és Dinu Bondi színművének, a „Pirjolul”-nak bemutatása a Hadsereg Színházában. A színmű cselekménye az 1907-es nagy parasztlázadás idejében játszódik le. A Municipal bemutatott darabja Jaroslav Galan „Dragoste in zori de zi” (Hajnali szerelem), a CFR Giulesti színház sikerrel mutatta be Stefan Tita és Ionel Taranu „Articolul 19” (19. paragrafus) című színművét.

Több új színmű bemutatására is készülnék a bukaresti színházak. Ezek közül legnagyobb érdeklődésre tarthat számot Aurel Baranga „Arcul de triumf” (Diadalív) című színműve, amelynek cselekménye egy moldvai városban játszódik le felszabadulásunk időszakában. Rövidesen bemutatásra kerül Virgil Stoenscu „Drumul soarelui” és Mioara Cremene „Trestile de aur” című színdarabja. Virgil Stoenscu színművének főalakja Petre Voitan halász, aki az építéstelepen munkájával az élre kerül, mert felismeri, hogy munkája mint jelent embertársai részére. A főhős együtt küzd az építéstelepi többi pártnevelő dolgozóival, akik, lelkesen harcolva, leküzdik az akadályokat. Mioara Cremene színművében megmutatja, hogy Simion, a kommunista és Tonca, a pionir, a kulák elleni harcban, hogyan hártják el a veszélyeket, hogy katasztrófától mentesek meg a falut.

A hazai darabokon kívül több új szovjet színmű bemutatására is készülnek fővárosi színházaink. Ezek a színművek művészi eszközökkel mutatják be a kommunizmus hőseit, mindennapi küzdelmeiket, napfényes életüket. Ezek közül A. Arbuzov két darabja: „Ani de pribegie” és a „Tanja”, A. Kojemiakin: „O functie agitata”, Agranenko: „In 60 de ore”, Szaluzszi: „Un insolitor periculos”, M. Barataszvil: „Libelula”, — kiemelkedő művei a mai szovjet színpadirodalomnak. Ezek a színművek a Szovjetunióban nagy sikert arattak és így nálunk is megkülönböztetett érdeklődésre tarthatnak számot.

A fővárosi és a fővárosban tartózkodó vidéki színházlatogatók a klasszikus román irodalom több kiemelkedő alkotását is láthatják az idei

évadban fővárosunk színpadain. Színter kerül Delavrancea történelmi színműve, a „Viitorul”, Hasdeu: „Razvan si Vidra”, stb. Ezekben a darabokban természetesen új fényben, realista rendezésben tárul fel a színpadon hazánk multjának több érdekes drámai mozzanata.

A fővárosi színházak gazdag és sokoldalú tevékenységét jellemzi, hogy több régi klasszikus író, mint Shakespeare, Edmond Rostand, Moliere, Schiller, Goidoni, Csehov, Osztrovszkij, stb. néhány jelentős művét is magasszínvonalu előadásokban ismertetik meg majd dolgozóinkkal. De nem kerül el a bukaresti színházak figyelmét a népi demokratikus államok színházirodalma sem és így több több magyar, cseh, sőt kínai darab előadását is tervbe vették. A kapitalista országokból a tavalyról még most is műsoron lévő Howard Fast színmű, a „Harminc ezüstpénz” és más művek mellett Georges Soria „Felelem” című színművét is játszák majd.

Az Állami Opera és Balettszínház is megkezdte évadját — egyelőre az elmúlt évi műsordarabokkal. A szezonkezdett érdekessége volt a „Vörös pipacs” ünnepi előadása — a Román — Szovjet Barátság Hónapja keretében. Ezen az előadáson a 80 éves szerző: Reinhold Gliere, a hazánkban tartózkodott kiváló szovjet zeneszerző is megjelent. Az opera nagyban készült Gliere másik baletteljének, a „Bronzlovak”-nak bemutatására. Az előkészületeken részt vett a szerző is, aki rendkívül értékes segítséget nyújtott az opera rendezőinek és zenekarának.

Az operettszínház, az esztrád-színházak és a többi színház is felkészületlenül indult az új évadnak, amely felszabadult színjátszásunk újabb, sikereiben gazdag fejlődési korszakát igéri.

Testnevelés és Sport

Vasárnap délután:

Fl. Rosie UTA — Metalul Vajdahunyad

Szomoruan hallgatták szerda délután az aradi szurkolók a Dinamo Bukarest—Fl. Rosie UTA mérkőzés rádióközlését. Az 5:0-as vereségnek — mely hideg zuhanyként hatott a vasárnapi győzelem után — nem szabad elkeserítenie a játékosokat és a szurkolókat. Vasárnap újabb feladat előtt áll a textiles csapat. A Metalul Vajdahunyad jó formában lévő labdarugó együttesét látja vendégül vasárnap délután a „Decem-ber 30” sporttelepen az UTA. Az utolsó 10 napon mindkét csapat 3 nehézközést játszott s így a vasárnapi találkozó nagy erőfeszítést követel a játékosoktól. Nem kétséges, hogy mindkét együttes tagjai teljes erőbedobással küzdenek majd az cly fontos bajnoki pontokért s minden bizonyon nagy küzdelemnek lesz tanuja vasárnap délután a sportközönség.

Kik érték el az utóbbi években a legjobb sporteredményt?

Egy sluttgarli sportlap azzal a kérdéssel fordult a nemzetközileg ismert sportszakértőkhöz, hogy nevezzék meg azt az öt sportembert, aki — véleményük szerint — az utóbbi egy-két év alatt a legkiválóbb teljesítményt érte el valamelyik sportágban.

Igy Szepessy Györgyöt, a magyar rádiómondót is nyilatkozattételre kérte fel a sportlap. Szepessy György rádiónyilatkozatában elmondotta, hogy együgyűen nem tud dönteni s felkérte a rádióhallgató közönséget, küldjék be észrevételeiket. A rendelkezésre álló adatok alapján a „Vörös-Lobogó” sportrovata a következő 5 sportteljesítményt emeli ki:

1. Vladimir Kuc világcuscsát az 5000 m-es síkfutásban. A fiatal szovjet atléta több világversenyen bebizonyította, hogy kiváló teljesítményekre képes s a nemrégiben megrendezett csehszlovák—szovjet atlétikai találkozó során 13 p. 51,2 mp-es idővel új világcuscsot futott.

2. Hillary mellbournei mérész és társa, Nepal teljesítményét, akik 1953 őszén megmászták a Himalája legmagasabb csúcsát, a Mount Everest-t. Teljesítményükre jellemző,

Oldjuk meg az iskolák tornatermeinek kérdését!

Közeledik a tél, a tornaórákat pár napon belül nem tarthatják meg az udvaron. A legtöbb középiskolában van tornaterem, vagy pedig két-három iskola használna közösen egy tornatermet, mindenesetre, ha szűkösen is, de valahogyan elérnének a középiskolák diákjai a rendelkezésre álló tornatermekben. De mi történik a 7 osztályos elemi iskolák tanulóival? Az elemi iskolák és a második tagozatos tanulókat a téli időszakban tornaórákat a legtöbb esetben az osztálytermekben tartják. Nem kell különösebben hangsúlyoznunk azt, hogy ez mennyire a szükségmegoldás bélyegét viseli magán. Poros, szűk, alacsony osztályteremben tornászni egyszerűen 25–30 gyermek. Sem elég hely, sem pedig elég levegő nem áll a rendelkezésre a gyakorlatokat végző gyermekeknek. Így a testnevelési órák tulajdonképpen nem is érik el céljukat, nem fejlesztik a tanulók testi adottságait, hanem ellenkező-

leg, sok esetben káros hatással lehetnek a fejlődő szervezetre. Hogyan oldjuk meg a kérdést? Természetesen most már, közvetlenül a tél beállta előtt nem építhetünk új tornatermeket, de a jövőben feltétlenül gondolkodni kell arra, hogy új tornatermek építésével járuljunk hozzá a középiskolák és az elemi iskolák tornaóráinak eredményességéhez.

Ami az előttünk álló telet illeti, a testnevelési pedagógiai kabinet és a Testnevelési és Sportbizottság együttesen tervszerűsíték a rendelkezésre álló tornatermek használatát oly módon, hogy valamennyi tornaterem állandó használatát biztosítsák.

A sportközösségek adjanak lehetőséget a birtokukban lévő tornatermek használatára, annál is inkább, mivel ezeket délelőtti órákban amugy sem használják a versenyzők s menyrti iskolás gyerekek okozna örömet, hogyha télen is megfelelő körülmények között tornászhatnak.

Néhány sorban

Az aradi selejtező mérkőzések csüörtölti eredményei a következők: Flacara Bukarest—Metalul Vörös Acél 2:2, Stiinta Craiova—Metalul Plopieni 2:1, Metalul Cugir—Fl. Rosie Rimnicul Vilcea 4:1.

A 4. forduló után a csapatok sorrendje a következő:

Metalul Cugir 4 3 1 — 9: 4 7
Stiinta Craiova 4 2 1 5: 3 5
Flacara Bukarest 4 — 4 — 5: 5 4
Met. Vörös Acél 4 1 2 1: 7 4
Metalul Plopieni 4 — 3 1 4: 5 3
Fl. R. Rimn. Vil. 4 — 1 3 5: 1 1

Amint a táblázatból is kitűnik, a Metalul Cugir már bekerült a B) osztályu labdarugó bajnokságba.

Nagyszombaton a Metalul „G. Dimitrov” (AMTE) döntelen eredményt ért el a Fl. Rosie Szalonta együttese ellen. Eredmények: Metalul „G. Dimitrov” (AMTE)—Fl. Rosie Szalonta 1:1, Dinamo Marosvásárhely—Progresul Beszterce 0:0, Stiinta Bukarest—Metalul Tohan 1:0.

A torna állása a következő: Met. „G. Dimitrov” 4 2 ? — 6:1 6
Progr. Beszterce 4 2 2 — 3:1 6
Dinamo Marosv. 4 1 2 1:3 4
Stiinta Bukarest 3 1 1 1:2 3
Met. Szalmár 3 1 — 2:3 4 2

A 31. számú „Pronosport” versenyn mindössze egy 12 találatos szelvény volt, amelynek tulajdonosa dr. Filip Mihai petrosényi lakos, aki 52.813 lejt nyert. 91 darab 11 talá-

latos szelvényllyel, egyenként 3333 lejt, 1269 szelvényllyel pedig 10 ponttal 338 lejt nyertek. Ebben a versenynben 1.011.254 szelvényllyt adtak le.

„Pronosport” hírek

A legégetőbb időszéri feladat: VETNI!

Miért nem halad a vetés Világos községben?

Ujra kedvező az időjárás az őszi szántás-velési munkálatokra. Tartományunk mezőgazdasági dolgozói lemaradtak a vetéssel. Az utóbbi napokban azonban megjavult a szervezési, a felvilágosító és a mozgósító munka, meggyorsult a vetés menete. Néhány nap múlva befejezhetjük a vetést.

A vetés gyors befejezéséhez azonban az szükséges, hogy tartományunk minden községében az alapszervezet irányításával, a néptanácsok, a néptanácsi képviselők, az agitátorok, a tömegszervezetek tagjai embertől-emberig menő felvilágosító és mozgósító munkát feleljenek ki. Mozgósítsák azokat a dolgozó parasztokat, akik még nem vették el a mai napig a vetést, hogy rövid idő alatt — felhasználva a rendelkezésükre álló összes fogatokat, gépeket és mezőgazdasági eszközök teljesítőképeségét — befejezzék a vetést.

Tartományunk számos községében az illetékes szervek megértették a mozgósító munka fontosságát: több községben azonban az idő előrehaladottsága ellenére még most is elhanyagolják a mozgósító munkát és ezért vonatott a vetés menete. Ez a helyzet Világos községben is. A községben lévő szocialista mezőgazdasági egységek — az állami gazdaság, a kollektív gazdaság és a mezőgazdasági társulások tagjai — már jónéhány napja, öntudatos munkájuk eredményeképpen, befejezték a vetést. Jó példát mutatnak az egyéni gazdaságok dolgozó parasztok előtt. A példát azonban nem minden dolgozó paraszt követte. Ugyanis a magánszektorban november 9-e estig az őszi vetéseket csupán 46 százalékban végezték el. Ha megvizsgáljuk ennek a komoly lemaradásnak az okait, bizony elég súlyos hiányosságot látunk.

Már a kampány kezdetén a községi néptanács végrehajtó bizottsága kiegészítette a kezébe az őszi mezőgazdasági munkálatok irányítását. Nem foglalkozott kielégítő módon az őszi vetések előkészítésével, nem gondoskodott a szükséges vetőmagvak biztosításáról. A dolgozó parasztok — még azok is, akik rendelkeztek elegendő vetőmaggal — várták, hogy

az állam kölcsönözzön vetőmagot. Így, a legkedvezőbb időt várakozással töltötték el, ahelyett, hogy vetetnek volna. A néptanács munkájában tehát egyrészt az a hiányosság mutatkozik, hogy nem világosították fel a dolgozó parasztokat a kedvező idő teljes kihasználásának fontosságáról, másrészt a vetőmagvakat megkecséve osztották ki azoknak, akiknek valójában nem volt vetőmagjuk.

A lemaradásnak az oka, hogy a községben hiányos az agitációs munka is. Már az őszi kampány végéig járunk, a községben még sincsenek jelmondatok. Csúpan az állami gazdaság körül találunk néhány jelmondatot, amely felhívja a dolgozó parasztokat a vetés gyors elvégzésére. A szemléltető agitáció hiánya mellett azonban az egyéni felvilágosító munka is követhetetlenül nagy magatartás. A néptanács alkalmazottai és néhány néptanácsi képviselő, mint például Marian Elena, Suciu Ana, Crisan Pavel végeznek mozgósító munkát, azonban ez nem kielégítő. A néptanácsi képviselők 60 százaléka egyáltalán nem foglalkozik a vetés menetével. Nem gondolnak arra, hogy a község kullog a rajonban, nem segítettek mozgósító munkával a vetés ütemének fokozását. Tihel János, Branca Alexandrina és Agri- ma Ioan képviselők nemcsak a vetési munkálatokra való mozgósítást hanyagolták el, hanem a néptanács ülésén is igen ritkán vettek részt. Ez a helyzet szintén a községi néptanács végrehajtó bizottságának foglalkoztatási tanuskodik. A végrehajtó bizottság nem vonja be a képviselőket a község életének, tevékenységének irányításába. Megelégszik azzal, hogy összehívja a néptanácsi képviselőket az őszi mezőgazdasági munkálatok elemző gyűlésére, azonban nem tesz semmit annak érdekében, hogy azon minden képviselő részt is vegyen a hiányosságokat azután közös erővel, fokozott mozgósító munkával küszöböljék ki.

Világos községben minden lehetőség, minden feltétel megvan a vetés gyors befejezésére. A községben 320 fogat és 51 vetőgép van. Ha ezek teljesítőképeségét teljes mértékben kihasználják, rövid időn belül befejezhetik a vetést. A vetés üteme a múlt

hónap utolsó napjaihoz viszonyítva elénkült a községben, azonban a napi ütem még most sem kielégítő. Naponta 9—10 százalékkal gyarapodott a teljesítmény, de a rendelkezésre álló fogatokat és eszközöket teljes kihasználásával jobb eredményt is elérhetnének.

A községi néptanács végrehajtó bizottsága a sajtóban már többször bírálatban részesült a vetés lemaradásáért, a fogatokat teljesítőképeségének hiányos kihasználása miatt. A végrehajtó bizottság a bírálatot elfogadta és rendesen válaszolt arra. A választás felülvizsgálta azokat az „intézkedéseket”, amelyeket a bírálat után fogantatosítottak a hiányosságok felszámolása érdekében. A vetés menete s a község helyzete azonban azt mutatja, hogy az „intézkedéseknek” nem volt semmilyen eredménye — továbbra is a kullogók között maradtak. A követező napokban a községi néptanács végrehajtó bizottsága sokkal aktívabban kell tevékenykedjen. Elsősorban a néptanácsi képviselőket kell a mozgósító munkába bevonni, hogy közös erővel ősztönözze a község mezőgazdasági dolgozóit a vetés gyors befejezésére. Gondoskodnia kell arról, hogy a községben lévő fogatokat és vetőgépeket teljesítőképeségük maradéktalanul kihasználják.

Eber figyelemmel kell kísérnie a községi néptanácsnak a kullogók tevékenységét. A terepmunka alkalmával ellenőrizze a kullogók földjeit, vizsgálja meg, hogyan munkálják azt meg. Világos községben ugyanis a kullogók többsége még november 9-ig sem végezte el a vetést. Suciu Dumitru, Popa Mihai és Neamtu Dumitru kullogók például az idei őszi kampányban még semmit sem vettek. A néptanács végrehajtó bizottságát különféle mesterkedésekkel igyekeznek félrevezetni. Ha a vetést szabotáló kullogók ismételt felszólításra sem hajlandók teljesíteni feladataikat, járjanak el a törvénynek megfelelően.

A községi pártalapszervezet agitátorain keresztül fokozza a felvilágosító és mozgósító munkát, a néptanáccsal és a néptanácsi képviselőkkel közösen mozgósítsanak minden dolgozó parasztot a vetés mielőbbi befejezésére.

Tordai Lajos

Oszi munkálatok Ujzímándon

(Telefonjelentés az ujzímándi néptanácsról.)
Ujzímánd községben és a hozzá tartozó Andrei Saguna és Zimándköz falvakban az egyéni gazdaságok dolgozó parasztok, a pártalapszervezet és a néptanács végrehajtó bizottságának mozgósítása nyomán sikerrel végzik az őszi munkálatokat.

A község és a hozzá tartozó falvak határában a tervszerűsített 565 hektárból november 10-ig az egész területen elvégezték az őszi vetőszántást és 525 hektáron a buza, a rozs és az őszi árpa vetését. Ezzel párhuzamosan végzik a dolgozó parasztok a tavaszi vetések alá való mélyszántást. A tervszerűsített 520 hektárból eddig a napig 413 hektáron végezték el ezt a munkát.

A dolgozó parasztok mozgósításában különösen kiemelkednek Kovács Albert, Kovács János, Rusu Nicolae és Szabados Lajos néptanácsi képviselők, akiknek kerületeiben az egyéni gazdaságok dolgozó parasztok már teljes egészében elvégezték az őszi munkálatokat.

A községben általában jól haladnak fel az igrák. Rendelkezésre áll összesen 115 iga s ezek közül 74-et az őszi munkákra használnak fel, a többivel pedig — az intézkedések alapján — egyéb munkálatokat végeznek.

Ahol csak 70.5 százalékban végezték el az őszi munkálatokat

(Telefonjelentés Rotaru Maria levezetőtől.)

Magyarapcsa község dolgozó 70.5 százalékban végezték el az őszi munkálatokat. A néptanácsnak nem sikerült mozgósítania a község fogatát rendelkező dolgozóit az őszi vetés és mélyszántás mielőbbi befejezésére. Pedig a község 298 fogattal rendelkezik, ezek közül azonban 160-at használnak fel csak az őszi munkákra. A község lakásai közül többen — bár minden lehetőségük megvolt ahhoz, hogy vessenek —, még hozzá sem kezdtek a vetéshez. Ide sorolhatjuk Bocza János és Rabb János kullogókat is.

Ahhoz, hogy a néptanács mozgósítsa a dolgozókat, szükséges a néptanácsi képviselők segítségével. A néptanácsi képviselők közül többen, mint például Sisa János, Bartók István, Halasi András a vetési kampány ideje alatt nagyban elősegítették a néptanács munkáját azáltal, hogy felvilágosító munkát végeztek a község dolgozóit között a vetés mielőbbi befejezésének fontosságáról. Nem ez a helyzet Mátyás Erzsébetnél, aki a vetés ideje alatt egyáltalán nem vett részt a dolgozó parasztok között, nem tartott gyűléseket, ahol feldolgozták volna a soron következő feladatokat, mint például a szántást-vetést.

árutermelőknél is. Amint tudjuk, az anyagi érdekeltség elve alapvetően fontos a termelés növelésében. Eppen ezért, pártunk és kormányunk a szerződés-kötések, felvásárlások és árulenszolgáltatás rendszerében nagy figyelmet fordít az anyagi érdekeltség elvére.

Vizsgáljuk meg az alábbiakban a szerződés-kötések problémáit. A szerződés-kötések, vagyis a szerződéses termelés alkalmazása mindenek előtt azért nagy fontosságu, mert ezáltal lehetővé válik a kisárutermelői termelésnek befolyásolása. A kisárutermelés — annál a tényről fogva, hogy a kisárutermelői elszigetelten és függetlenül termelnek — anarchikus, szerveetlen. Eppen ezért, pártunknak és kormányunknak az a célja, hogy a kisárutermelői termelés befolyásolása, szervezettebbé tegye. A kisárutermelői termelésnek befolyásolását úgy kell megvalósítani, hogy az ne kerüljön ellentétbe a kisparaszti gazdaságok érdekeivel.

A szerződés-kötések egy részének hiányossága eddig egyrészt abban állt, hogy nem állapították meg a termelési igények árát és ennek következtében a kisárutermelőknél nem állt érdekében szerződést kötni bizonyos fajta mezőgazdasági termékekre. Eppen ezért pártunk II. kongresszusának irányelv-tervezete lezárta: „Meg kell javítani a félértékelésre és a burgonyára vonatkozó jelenlegi szerződés-kötési és felvásárlási rendszert. Termelési igényekért különböző árakat kell megállapítani a fontosabb növények számára és segíteni kell a termelőket abban, hogy a piacon értékesíthessék zöldség- és burgonyatermésüket.”

A szerződés-kötésekben érdekelt dolgozó parasztágunk, mert a szerződéses termelés lehetővé teszi a termelési igények számára és ennek következtében a kisárutermelőknél nem állt érdekében szerződést kötni bizonyos fajta mezőgazdasági termékekre. Eppen ezért pártunk II. kongresszusának irányelv-tervezete lezárta: „Meg kell javítani a félértékelésre és a burgonyára vonatkozó jelenlegi szerződés-kötési és felvásárlási rendszert. Termelési igényekért különböző árakat kell megállapítani a fontosabb növények számára és segíteni kell a termelőket abban, hogy a piacon értékesíthessék zöldség- és burgonyatermésüket.”

Fenlak község lemaradt az őszi vetéssel

Fenlak község dolgozóit már harmadik éve az utolsó között fejezik be a vetést, növényápolást, ugyyszintén az őszi betakarítást is. Ha megkérdezzük a néptanács tagjaitól, hogy mi ennek az oka, röviden így válaszolnak: „Nehéz község a miénk. Minden munka nehezen megy itt.” S a tények, az hogy még most is nehezen mozoghatnak a dolgozók a vetés megkezdésére, valóban erre utalnak. Ezt bizonyítja az is, hogy kétéves-háromszori kell értesíteni azokat, akiknek nincs vetőmagjuk, hogy cseréljenek és vessék be földjeiket.

Keressük meg tehát, mi az oka annak, hogy Fenlak község dolgozóit az utolsó között fejezik be a különböző mezőgazdasági munkálatokat? Az első és legfőbb oka az, hogy a községi pártalapszervezet nem végezt meg a felvilágosító munkát a dolgozók között. A község néhány párttagja nem igyekezett a többi dolgozóknak megmagyarázni a pártalapszervezetet, nem ismertetett velük a párt irányelv-tervezetét mezőgazdaságunk további fejlesztésére vonatkozólag.

Ilyen körülmények között a dolgozók nem törekedtek arra, hogy minél többet vessenek és minél rövidebb időn belül fejezzék be a vetést. Fenlakon a mulban a termésből származó jövedelem nagyobb százaléka a kullogók zsebébe vándorolt. A politikai munka hiányának tudható be, hogy a község dolgozóit még mindig halogtatnak a kullogók szavára. Sokan csupán azért nem vettek, mert a kullogók biztatására vártak, amíg az államot kapnak vetőmagot. Amikor pedig az állam kiutalta a nagymennyiségű vetőmagot és össze akarták írni azokat, akik kukoricáért búzáért cserélnek, a dolgozók ismét halogatták a vetést.

A politikai nevelő munka hiányát fokozza, hogy a néptanácsi képviselők nem töltik be azt a szerepet, amit dolgozó népünk elvár tőlük. Egyesek nem hogy segitlenek a néptanácsot munkájában, legelőbb esetben még a gyűlésre sem járnak el rendszeresen. Természetesen vannak kivételek is. Mint például Nichici Nicolae, aki először fejezte be az őszi vetést és ezután még három család földterületét felszántotta és bevetette búzával. Ide

H. M.

Leleplezték a szabotáló kullogókat

Csermő község dolgozó parasztjai arra törekednek, hogy maradéktalanul teljesítsék állam iránti kötelezettségeiket s idejében beszolgáltatassák az államnak járó gabonamennyiséget. Ugyanakkor azonban Gudi Alexandru kullogó szabotálni igyekezett a gabonabeszolgáltatási terv teljesítését.

Nemrég, ahelyett, hogy letörte volna a kukoricát, száraztól vágta azt ki, hogy hordta be és csomókba rakta házának kertjében. Így akarta félrevezetni a néptanácsot s elszabotálni a kukorica beszolgáltatását. A község dolgozó parasztjai azonban éberségről tettek tanúbizonyságot és idejében leleplezték Gudi Alexandru mesterkedését.

Gyorokon is fokozni kell a vetés ütemét

(Telefonjelentés a lipparajoni néptanácsról.)

Gyorok községben és a hozzá tartozó Ménes és Kuvin falvak határában az egyéni gazdaságok dolgozó parasztok elmaradtak az őszi mezőgazdasági munkálatokkal.

A néptanács végrehajtó bizottsága

nem gondoskodott az őszi munkák kellő megszervezéséről és a dolgozó parasztok mozgósításáról és ezért november 11-ig az őszi szántást 78, a vetést pedig mindössze 40 százalékban végezték el. Elmaradtak a tavaszi vetések alá való mélyszántással is. Ezt a fontos munkát november 11-ig csak 53 százalékban teljesítették.

Ha Gyorok község néptanácsának végrehajtó bizottsága nem intézkedik sürgősen, akkor a község és a hozzá tartozó falvak dolgozó parasztjai nem biztosíthatják a jövő évi bőséges termés alapjait.

Propagandisták és agitátorok segítségére

A szerződés-kötés és felvásárlás szerepe a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének megszilárdításában

A marxizmus-leninizmus klasszikusai arra tanítanak, hogy a szocialista forradalom győzelmének sikeres keresztülviteléhez, a szocializmus építéséhez elengedhetetlenül szükséges a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének formájában testet öltő társadalmi erő létezése. A munkásosztály és dolgozó parasztság szövetsége alkotja tehát azt a társadalmi erőt, amely képes megdönteni a tőkés ellenállást, győzelemre vinni a szocialista forradalmat és felépíteni a mindenféle kizsákmányolástól mentes új, szocialista társadalmat. Ezért képezi a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetsége népi demokratikus rendszerünk alapját.

A munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének gazdasági alapja van, amelyet állandóan erősíteniünk kell. Mi képezi a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének gazdasági alapját a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet szakaszában? A munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének gazdasági alapja a város és a falu közötti árucseréforralom. A város és a falu közötti árucseréforralom lebonyolítása a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet szakaszában nagyon bonyolult feladat.

E feladat bonyolultsága és nehézsége abból következik, hogy a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet szakaszában a népgazdaságban három társadalmi-gazdasági alakulat létezik: a szocialista, a kisárutermelő és magánkapitalista alakulat, mely alakulatok között három főerő: a munkásosztály és kollektivistá parasztság, a kispolgárság — főleg a kis- és középparasztság — és a burzsoázia — főleg a falusi kullogás — áll.

A munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének megerősítéséért vívott harcban arra kell töre-

kedni, hogy a város és a falu közötti árucseréforralom minél szélesebb keretek között bonyolódjon le, a városba a munkásosztály ellátása céljából minél több mezőgazdasági terméket szállítsanak és ugyanakkor a falut minél jobban lássák el iparcikkal, mezőgazdasági szerszámokkal.

A város és falu közötti kapcsolat azonban nem akármilyen formában bonyolódhatik le, hanem arra kell törekedni, hogy ez a kapcsolat minél inkább a szervezett árucseréforralom formáját öltse magára. Ahhoz, hogy a kisárutermelői áruai a szervezett piac keretei között kerüljenek eladásra, feltétlenül szükséges olyan eszközöknek alkalmazása, mint a szerződés-kötések, felvásárlások és árulenszolgáltatás rendszer. A szerződés-kötések, felvásárlások és árulenszolgáltatásnak az a szerepe, hogy a dolgozó parasztság áruit bevonja a szervezett árucseréforralomba, a szervezett piacra.

A szerződés-kötések, felvásárlások és árulenszolgáltatás rendszerének alkalmazása a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet szakaszában, objektív szükségesség. Vagyis, amíg a mezőgazdaságban a kis- és közepes termelők milliói léteznek, addig a kisárutermelői termékek a szervezett árucseréforralomba másképp bevonni nem lehet, mint a szerződés-kötések, felvásárlások és árulenszolgáltatás rendszer formájában.

A szerződés-kötések, felvásárlások és árulenszolgáltatás rendszerének létezését még egy másik körülmény is szükségesszerűvé teszi. Arról van ugyanis szó, hogy a munkásosztály ellátásának megszervezésénél arra kell törekedni, hogy minél nagyobb

szerepet töltsön be a szervezett árucseréforralom. Az államnak olyan arumenyiséggel kell rendelkeznie, amelynek segítségével a munkásosztály ellátásának megszervezését lényegében meg tudja oldani és ezenkívül elegendő árutartalékkal rendelkezze a szervezeten piac áringadozásainak szabályozása céljából.

Felmerül a kérdés: érdekelt-e a kisárutermelői abban, hogy a szerződés-kötés, felvásárlás és árulenszolgáltatás rendszer keretén belül értékesítsék áruikat? Igen. Dolgozó parasztjaink érdekelték ebben, mivel ez olyan előnyöket biztosít számukra, amelyeknek felhasználásával szükségleteiket — legyen az személyi, vagy termelői szükséglet — ki tudják elégíteni és életszínvonalukat emelhetik.

A szerződés-kötések, felvásárlások és árulenszolgáltatás rendszerében a munkásosztály is érdekelt, mert a munkásosztály szükségleteinek kielégítése, életszínvonalának emelése ezen keresztül valósul meg.

A munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetsége tehát anyagi tényezőként alapuló szövetség. Ez azt jelenti, hogy ebben a szövetségben mind a két fél számít a segítségére, érdekelt abban, hogy érdekeinek megvalósulásán keresztül erősödjék a közöttük fennálló szövetség.

A város és a falu közötti árucseréforralom kiszélesítése a felvásárlások, szerződés-kötések és árulenszolgáltatás rendszerének felhasználásával csak úgy éri el a szükséges méreteket, ha figyelembe vesszük és felhasználjuk a kisárutermelői személyes érdekének elvét. Ugy ahogyan pártunk és kormányunk felhasználja a munkások anyagi érdekének elvét az ipari vállalatok termelésének növelésében, éppen úgy használja fel az anyagi érdeküket elv munkájuk eredményében a kis-

Amint látjuk, a szerződés-kötések, felvásárlások és árulenszolgáltatás rendszerének az a célja, hogy a város és a falu közötti árucseréforralom kiszélesítse, felélénkítse, a munkásosztály és a dolgozó parasztság élet-színvonalát egyre fokozottabb mértékben emelje.

Eppen ezért a szerződés-kötések, felvásárlások és árulenszolgáltatás rendszerének gyakorlati keresztülvitelében nagy súlyt kell helyezni az érdekek kölcsönös tiszteltetésére.

A város és a falu közötti árucseréforralom azonban nem megy simán. Ennek egyik döntő oka, hogy házában még létezik a kizsákmányoló osztály, főleg a falusi kullogás, az üzérkedők és azok ügynökei.

A kullogás és a burzsoázia ügynökei minden eszközt felhasználnak arra, hogy a város és a falu közötti árucseréforralomat megnehezítsék, akadályokat gördítsenek az árucseréforralom kiszélesítése elé. A kullogás célja megvalósítása érdekében nem riad vissza a legembertelenebb, a leggaládabb eszközök használatától sem. Tiszlatlanul kell lenniük azzal, hogy a kullogás támadása nem mindig folyik nyílt formában, hanem nagyon sok esetben álcázott formát ölt.

A munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének megszilárdításáért vívott harcban ébereknek kell lenniük és minden ellenséges kísérlet idejében és a legkövetkező esetekben le kell leplezniük. A munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének erősítése céljából állandóan, kitartóan kell harcolniuk a kullogás ellen, mely a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet szakaszában a kapitalizmus visszaállításának eszköze, a kapitalisták utolsó menesztára.

A kullogás elleni harc fellézésünk jelenlegi szakaszában a kullogás korlátozásának formájában meg végbe. A kullogás ellen folytatott következetes harc a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségét erősíti. A munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének erősítése pedig legfontosabb feladatunk.

Tókes Andor.

Az ENSZ-tagság a Román Népköztársaság elvitathatatlan joga

A „Scinteia” november 10-i számában szerkesztőségi cikk jelent meg „Az ENSZ-tagság a Román Népköztársaság törvényes elvitathatatlan joga” — címmel. Az ENSZ közgyűlésének politikai különbizottsága néhány nappal ezelőtt megkezdte az általános vitát az új tagok felvételének kérdésében — írja a „Scinteia”. — Népkünk élénk érdeklődéssel követi ezt a vitát, mert a szóbanforgó országok között van a Román Népköztársaság is. Az új tagok felvételével kapcsolatban az idő szerint folyó vita változott nemzetközi körülmények közepette bontakozik ki — hangzik tovább a cikk. — A béke erői az utóbbi időben komoly sikereket értek el a nemzetközi feszültség enyhítése tekintetében; ez kétségtelen lehetőséget teremtett a legvitásabb nemzetközi kérdéseknek tárgyalások útján való megoldására — az államok közti megértés szellemében. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének is növekvő lehetőségei nyíltak arra, hogy alapokmányának értelmében minél nagyobb mértékben hozzájáruljon a béke és a nemzetközi biztonság megőrzésének ügyéhez. A Szovjetunió állást foglalt amellett, hogy a felvételüket kérő országokat, mind a tizenegyet egyezre vegyék fel az ENSZ-be. Ennek a kérdésnek méltányos megoldása egyike azoknak az eszközöknek, amellyel az ENSZ hathatósan előmozdithatja a nemzetközi feszültség enyhítését. A kérdés megoldása jelentős mértékben növelné az ENSZ tekintélyét az egész világon.

A „Scinteia” hangsúlyozza, hogy egyetlen békeszerető ember sem tekintheti kielégítőnek az Egyesült Nemzetek Szervezetének eddigi hozzájárulását a béke és a biztonság megőrzésének ügyéhez. Ennek egyik oka kétségtelenül az, hogy egyes államok, főképpen az USA állásfoglalása miatt, az ENSZ az elmúlt évek során nem vált valóban egyetemes szervezetté. Az ENSZ a mai napig sem ismerte el a Kínai Népköztársaság jogait, noha a népi Kína lakossága az emberiség egynegyedét teszi ki; a Kínai Népköztársaságot, ezt a nagy világhatalmat, továbbra is megakadályozták abban, hogy elfoglalja az ENSZ-ben az őt megillető helyet. Károsan hat az ENSZ tevékenységére az is, hogy az európai és ázsiai országok egyhármadát távol tartják az ENSZ-től. A Kínai Népköztársaság ENSZ-beli törvényes jogainak elismerésével s a szóbanforgó 14 állam felvételi kérvényének kedvező elintézésével az ENSZ valóban egyetemes szervezetté válhatna s jelentősen növelhetné tekintélyét és befolyását. A Román Népköztársaság felvételi kérése — más államokéval együtt — cáfolhatatlan jogi érveken s a nagyhatalmak által vállalt formális kötelezettségeken alapszik — írja a lap.

A Román Népköztársaság pontosan teljesíti azokat a feltételeket, amelyeket az alapokmány megkövetel az ENSZ-be való felvételtől: a közgyűlésnek politikai különbizottsága minden békészerető állam, ha elfogadja és teljesíti is az alapokmányban feltüntetett kötelezettségeket.

A Román Népköztársaság bel- és külpolitikája, országunk egész tevékenysége mindenben megfelel ezeknek a követelményeknek. A román nép kivívta nemzeti függetlenségét és szuverenitását, s katonáinak vérével járult hozzá a fasiszmus legyőzéséhez. Népi demokratikus államunk ma minden szervező készségét, minden erejét békés célok megvalósítására fordítja — a népgazdaság fejlesztésére, a dolgozók anyagi és kulturális szükségleteinek egyre növekvő mértékben való kielégítésére — s a nép mindenben támogatja az állam ebbeli igyekezeit. Az a tény, hogy a Román Népköztársaság honpolgárai fajra, nemzetiségre, nemre és vallásra való tekintet nélkül széleskörű szabadságjogoknak örövendek, ékesen bizonyítja a román kormány következetes politikáját, amely a társadalmi haladást szolgálja, és az a célja, hogy minél jobb életfeltételeket biztosítson az embereknek — a szabadság rendszerében, úgy amint ezt az ENSZ alapokmánya hirdeti.

A Román Népköztársaság építő célú külpolitikájának megjelölése, olyan külpolitikát folytat, melynek alapja a béke és a népek közti barátság elve. A Román Népköztársaság alkotmányában értelmezve „A Román Népköztársaság külpolitikája a béke megvédésének politikája, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségével és a népi demokratikus országokkal való barátság és szövetség politikája, az összes békeszerető népekkel való béke és barátság politikája”. A Román Népköztársaság kormánya ennek az elvnek az értelmében bekapcsolódott minden olyan nemzetközi akcióba, amelynek célja a béke megszilárdítása és a nemzetközi feszültség enyhítése. Határozottan amellett foglaltunk állást, hogy minden nemzetközi tárgyalások és egyezmények útján kell megoldani. Országunk baráti diplomáciai kapcsolatait tart fenn számos országgal. A Román Népköztársaság szüntelenül fejleszti gazdasági és kulturális kapcsolatait. A múlt évben, a Szovjetunióval és a népi demokratikus országokkal folytatott aktív kereskedelmi cserén kívül, országunk 44 kapitalista országgal tartott fenn kereskedelmi kapcsolatokat.

A Román Népköztársaság jelentős mértékben hozzájárul a nemzetközi jellegű kulturális, tudományos és sporttalálkozók megszervezéséhez és lebonyolításához.

Akkor hát mi az oka annak, hogy országunk immár hét esztendeje hi-

ba várja felvételét az ENSZ-be? — teszi fel a kérdést a „Scinteia”. — Ha végigtanulmányozzuk Románia felvételi kérésének történetét, megállapíthatjuk, hogy a körülötte lefolyt viták egész ideje alatt egyetlen komoly érv sem hangzott el országunk felvétele ellen. Az Egyesült Államok, Anglia és más országok obstrukcionista álláspontjának igazi oka az, hogy a Román Népköztársaság demokratikus, békés rendszere nincs inyére az országok agressziós köréinek. Ezek a körök ugyanis attól félnek, hogy az RNK és a többi ország jelenléte folytán az ENSZ-be, e nagy nemzetközi fórumon, újabb hangok csendülnének fel a békepolitika és a nemzetközi biztonság érdekében, jelenlétük erősítene az ENSZ-ben a békéért és a biztonsággért harcoló erőket.

Milyen kilátások vannak az ENSZ közgyűlésének jelenlegi ülészakán a kérdés megoldására? A Szovjetunió a nemzetközi feszültség enyhítésére és az Egyesült Nemzetek Szervezetének megszilárdítására irányuló általános politikájához híven, a politikai különbizottság elé terjesztett határozattervezetben ismét megerősítette javaslatát, hogy egyszerre vegyék fel a szóbanforgó 14 országot.

Az USA külügyének közbelépése azonban azt mutatja, hogy az Egyesült Államok továbbra is előnyben kíván részesíteni egyes államokat, másokat pedig meg akar fosztani jogaitól. Az USA külügye javaslata is, hogy az általa előnyben részesített országokat tanácskozási joggal vegyék fel az ENSZ-be. Úgy látszik, hogy ennek az újabb amerikai mesterkedésnek nemcsak az a célja, hogy fokozza a demokratikus országokkal szemben megnyilvánuló megkülönböztetést, hanem az is, hogy elejét vegye a Biztonsági Tanács határozatának, azt állítva, hogy e határozat meghozatala fölösleges, hiszen nem teljesjogu tagok felvételéről van szó.

Az USA ezzel az újabb csellel ismét éppen olyan durván megszegi az

az ENSZ alapokmányát, mint a többi ilyen kísérletével.

A román nép — írja befejezésül a „Scinteia” — erőlyesen követeli, hogy vessenek véget ennek a képtelen helyzetnek, követeli, ne fosszák meg továbbra is attól a vitathatatlanul törvényes jogától, hogy felmelve szavát az ENSZ-ben a leendőket érintő kérdésekben. Tartsák tiszteltben országunk, és mindazon országok jogait, amelyek felvételüket kérték az ENSZ-be. Az ENSZ kötelessége, hogy kedvezően intézze el országunknak és az ENSZ-ben való részvételre jogosult többi országnak felvételi kérését. Ez jelentősen előmozdítaná a nemzetközi feszültség enyhülését, a biztonságot és a világbéke megszilárdulását.

Szovjet segítség az olaszországi árvíz- károsultaknak

ROMA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti: A J. Bogomolov, a Szovjetunió olaszországi nagykövete, november 5-én levelet intézett Martino olasz külügyminiszterhez, amelyben a szovjet kormány mélyszégyenyüldözését fejezte ki a Salerno-környéki lakosság elemi csapással sújtott áldozatainak. A nagykövet egyben közölte az olasz külügyminiszterrel, hogy a Szovjetunió Vörös-Kereszt és Vörös-Féldold egyesületeinek végrehajtó bizottsága 25.000 rubelt küld az olasz Vörös-Kereszt egyesületének a szerencsétlenül járt lakosság segélyezésére.

Nyugatberlin közigazgatási gépezetének romlottsága

BERLIN. (Agerpres). — A német sajtó beszámoló arról, hogy a nyugatberlini közigazgatási gépezetben mindinkább elharapódzott a korrupció és visszaélések. Nyugatberlini magasrangú állami tisztviselők megvesztegetése mindennapos jelenség. Nem egyedül a multimilliomos Oberjagt gyáros esete, aki 100.000 márkával vesztegette meg Hans szenátort, a nyugatberlini szenátus pénzügyi bizottságának elnökét, hogy elkerülje egy nagy pénzügyi botrány következményeit. Kieklender, a szenátus jogügyi bizottságának elnöke, ugyanezt az ügyért 50.000 márkát kapott. A nyugatberlini rendőrség pénzügyi osztályának vezetője 100.000 márkát kapott a fekete börze üzérkedéértől. A pénzhamisítók üldözésével megbízott rendőrtiszt 14 kilo aranyat kapott. Unger osztályfőnök 10.000 márkát vett fel egy tolvajbandától, hogy idejében értesítse őket a közeledő razziáról. Mindezeket a botrányokat a közigazgatási hatóságok, sőt a nyugati megszálló hatalmak hatóságai is pártolják.

A december 5-én megtartandó nyugatberlini választások alkalmából rendezett népgyűléseken igen sokan felszólalnak a jelenlegi közigazgatási gépezet korruptségére, kijelentve, hogy a közelgő választásokon nem szavaznak egy korrumpált és erkölcslen rendszer jelöltjeire.

Betiltották a tuniszi demokrata lapokat

TUNISZ. (Agerpres). — A tuniszi francia helytartó az ottani demokrata sajtó ellen fogantatott intézkedései során bizonytalan időre felfüggesztette az „Al Balben” című tuniszi lap megjelenését. A betiltás oka, hogy az újság állítólag „felkelésre lázított a francia hatóságok ellen”. A lap az utóbbi időben több olyan cikket közölt, mely támogatta az algériai nép felszabadulási mozgalmát és szembeszállt a tuniszi francia elnyomással. A hatóságok eldobták az „Liberté” című lap november 10-i számát, azzal az ürüggyel, hogy a közölt cikkek „megzavarják” a közrendet.

A bonni képviselőház — szavazógép

BERLIN. (Agerpres). — Az ADN közli: Württemberg miniszterelnöke egy választási gyűlésen a Bundestagot „nabszolgák és rabok” gyűlésezetének nevezte.

Dressbach, a kereszténydemokrata unió parlamenti képviselője egy frankfurti népgyűlésen kijelentette, hogy a gazdasági és politikai kérdésekben az Adenauer kormány egyedül dönt, a Bundestagnak pedig csak a szavazógép szerepe jut.

A vietnámi-francia vegyesbizottság tárgyalásai

HANOI. (Agerpres). — A vietnámi távirati ügynökség közlése szerint, Van Tien Dung tábornok, a vietnámi néphadsereg küldöttségének vezetője, a vietnámi vegyesbizottságban, november 3-án emlékiratot nyújtott át Brebisson tábornoknak, a francia haderők vegyesbizottság küldöttsége vezetőjének. Van Tien Dung tábornok az emlékiratban követeli, hogy a Francia Unió haderői szolgátsák vissza a Hanojban elszállított javakat és térítsék meg az elpusztított javak ellenértékét.

A vietnámi néphadsereg főparancsnoksága egyben felkéri a Francia Unió főparancsnokságát, hogy foglaljon állást és adjon választ ebben a kérdésben.

Kivégezték a Moszaddik-kormány volt külügyminiszterét

TEHERÁN. (Agerpres). A France Presse jelentése szerint Husein Fatemi, a Moszaddik-kormány volt külügyminiszterét, akit a katonai törvényszék halálra ítélt, szerdán hajnalban agyonlőtték.

Fatemi azok közé az iráni politikusok közé tartozott, akik támogatást az iráni kőolaj nacionalizálásáért.

A Francia Kommunista Párt nyilatkozata az algéri helyzetről

PARIS. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti: A Francia Kommunista Párt nyilatkozatot tett közbe, amelyben hangsúlyozza, hogy Franciaország munkásosztályának nem lehet közömbös az algéri helyzet súlyosbodása. Algír számos tartományában — hangzik a nyilatkozat — kihirdették az ostromállapotot, a városokban és falvakon „tisztogatási” műveletek folynak, bebörtönzik az algéri hazafiak százait, feloszlatták a nemzeti szervezeteket és betiltják a demokratikus újságokat.

A kommunista párt leszögezi, hogy az algéri események egyenes következményei annak, hogy a francia kormány elutasította az algéri nép jogos követeléseinek teljesítését.

„A francia dolgozók — hangsúlyozza a nyilatkozat — az eddiginél is határozottabban állappontra fognak helyezkedni az Algírban és Észak-Afrikában megnyilvánuló kíméletlen gyarmatosító politika ellen, minthogy ez a politika szorosan összefügg a német militarizmus újjáélesztésének politikájával.”

Kémeket ítélték halálra a Német DK-ban

BERLIN. (Agerpres). — Az ADN jelenti: A Német Demokratikus Köztársaság Legfelső Törvényszéke november 9-én ítélték a Gehlen-féle kémiszervezet egyik csoportjának perében. A per kilenc napig tartott. Az ítélet előtt a következő vádlottak jelentek meg: K. Bandelow, E. Misera, W. Laux, K. Dorn, V. Dalchau, G. Schröder és Ch. Komorek.

Amint a per folyamán megállapítást nyert, az említett kémiszervezet tagjainak az volt a célja, hogy a Német Demokratikus Köztársaságban aláaknázzák a demokratikus rendszert és visszaállítsák a kapitalizmust.

Az is kitűnt, hogy Gehlen szervezete nemcsak a Német Demokratikus Köztársaságba küld kémeket, ügynököket és felforgatókat, hanem más országok — különösen a Szovjetunió, Lengyelország, Csehszlovákia, Franciaország, stb. — terhére is folytat kémtevékenységet.

A Német Demokratikus Köztársaság Legfelső Törvényszéke Bandelow és Misera vádlottakat, akik a leg súlyosabb büntetéseket kapták el, halálra ítélték, Laux és Dorn életfogytiglani, Dalchau és Schröder 15 évi, Komorek pedig 12 évi börtönbüntetést kapott.

Sorozatos tüntetések Nyugat-Németországban az újrafelfegyverzés ellen

Most, amikor Adenauer kétségbeesett erőfeszítéseket tesz, hogy megszerezze a kormány és a Bundestag jóváhagyását a párisi egyezményekhez, a német nép még erősebben tiltakozik a nyugatnémet kancellár politikája miatt.

Mindenfelől akciókat jeleznek a felfegyverzés ellen. A Hahnschke fémipari vállalat (Duisburg-Grossenbaum) üzemi bizottságába olyan munkásokat választottak be, akik eljenzik a kötelező katonai szolgálattól. Solingenben pedig a Schelemper

gyár munkásai elhatározták, hogy nem gyártanak fegyvereket.

A müncheni Bugaritz mezőgazdasági gépgyár munkásai egyik szakszervezeti gyűlésükön felhívták a munkásokat, hogy a nyugatnémetországi szakszervezeti szövetség határozatainak értelmében rendezzenek tiltakozó tüntetéseket és sztrájkokat.

A bremenhaveni fémipari munkások szakszervezetének vezetői felszólították a szakszervezetek tagságát, tiltakozni a nyugatnémetországi militarizálása ellen.

Román népművészeti kiállítás a Szovjetunióban

IVANOVO. (Agerpres). A TASZSZ közli:

Az ivanovoi néprajzi muzeumban a Nagy Októberi tisztelére kiállítás nyílt meg, amely a román népművészet mutatója a XIX. század végétől és a XX. század elejéről.

A kiállítás anyagát a Román Népköztársaság moszkvai nagykövetsége ajándékozta a muzeumnak. A kiállít-

tás bemutatja a különböző népi és nemzeti viseleteket, valamint faragásokkal és művészi festésekkel díszített műtárgyakat és különböző felszereléseket.

A kiállítás nagyvilágú fényképekkel ismerteti a Román Népköztársaság gazdasági és kulturális fejlődését.

A békéért és az európai kollektív biztonsáért

(A vezércikk folytatása.)

a nyugateurópai országok közvéleményére gyakorolt hatását, ezért megpróbálják kiforgatni a szovjet jegyzék értelmét, s azt állítják, hogy a szovjet javaslatban „nincs semmi új.” Javasolják, hogy a nyugati hatalmak ne kezdjenek tárgyalásokat a Szovjetunióval, amíg nem ratifikálják a párisi egyezményeket, hogy majd ezután az „erő álláspontjáról” tárgyaljanak a Szovjetunióval. De ideje volna, hogy az „erő álláspontjáról” folytatott tárgyalások hívti végre-valahára megértse: ez az álláspont a Szovjetunió vonatkozásában sose vezetett és sose vezet a nyugati diplomácia sikerére.

A szovjet javaslatok a béke valamennyi őszinte hívének reményeit és vágyait fejezik ki. A tények világosan bizonyítják, hogy napjainkban a népek akaratának mellőzésével nem

lehet dönteni a népek sorsáról. Az agresszív körök népellenes tervei az összes békeszerető erők fokozódó ellenállására ütköznek. Franciaországban, Olaszországban, Angliában, Nyugat-Németországban és más nyugateurópai államokban erősödik a munkásosztály erőssége, valamennyi hazafias erő egybeforrottsága és a népek szolidaritása a német militarizmus feltámasztása ellen, az agresszív katonai csoportosulások alakítása ellen vívott harcban. A népek legfontosabb és legsürgősebb feladatának tekintik, hogy aktívan harcoljanak a német militarizmus feltámasztására irányuló új tervek megállításáért, a német kérdés békés és demokratikus alapon történő rendezéséért. E feladat megoldása meg erősíti az európai biztonságot, s megszilárdítja a világbékét.

@@ hét filmjei

„DOZSA GYÖRGY” mozi: november 21-ig: Rákóczi hadnagya. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra.

Naponta 11 óraor matiné.

„NICOLAE BALGESCUI” mozi: november 14-ig: Marina Vlasenko sorsa. (Románul beszélő film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra.

„HERBAK JÁNOS” mozi: november 14-ig: Az ezred lánya. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra.

„I. L. CARAGIALE” mozi: november 14-ig: Rejtelmek szigete. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra.

„UJ IDŐK” mozi: november 19-ig: Román aktuális híradó. Szovjet aktuális híradó. A barátság csúcsa. V. I. Lenin kolhoz. Előadások: 3 órától folytatásosan.

„SOLIDARITATIA” mozi (Gáj): november 16-ig: Gyöngyvirágtól

lombhullásig. Előadások: hétköznap: 7 óraor, vasárnap: 3, 5 és 7 óraor.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Mikolaka): november 16-ig: A revizor. Előadások: este 7 óraor, vasárnap: 2, 4, 6 és 8 óraor.

„NICOLAE BALGESCUI” mozi: (Lippa): november 17-ig: A körüti kávéház.

„PETOFI SANDOR” mozi (Radnaki): november 14-ig: A Káspi tengeri kőolajipari munkások.

„POPULAR” mozi (Nagyszentmiklós): november 14-ig: A kis pusz története.

Az Allami Román Színház műsora: Szombat, november 13-án délután 4 óraor: A kerge birka. Este 8 óraor: Szép lányok.

Sztálingrád és Coventry közös felhívása az ENSZ-hez

SZTALINGRAD. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

November 9-én, Sztálingrád városi szovjetjének székházában ünnepélyes keretek között aláírták Sztálingrád és az angliai Coventry város közös felhívását az ENSZ-hez.

John Fennel, Coventry főpolgármestere és Szergej Sapurov, Sztálingrád városi szovjetjének elnöke ugyanakkor a következő tartalmu levelet intézte Hammerskjöld-höz, az ENSZ főtitkárhoz: „Mellékelve továbbítjuk Önnek Coventry (Anglia) és Sztálingrád (Szovjetunió) városok felhívását az atom- és hidrogénfegyver eltiltására. Nyomatékosan kérjük, szíveskedjék el felhívás szövegét mielőbb sokszorosítani, eljuttatni az ENSZ tagjaihoz és megvitatás végett az ENSZ illetékes szervei elé terjesztetni.”

A felhívás a következőképpen hangzik:

„Felhívjuk az Egyesült Nemzetek Szervezetének figyelmét arra, hogy Coventry és Sztálingrád, az a két város, amelynek a közös ellenség — a német fasiszmus — oly súlyos emberáldozatokkal és óriási anyagi károkat okozott a második világháborúban, nagy nyugtalansággal állapítja meg, hogy ismét veszély fenyegeti a békét és a népek biztonságát.

Különösen az vált ki nagy aggodalmat, hogy fennáll az óriási pusztító erejű atom- és hidrogénfegyver használatának veszélye.

Jogunknak és erkölcsi kötelességünknek tartjuk felhívni az Egyesült Nemzetek Szervezetét, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket az atom- és hidrogénfegyver gyártására és használatának megtiltására és az államok fegyvernemei közül való teljes elválogatására.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének az a hivatása, hogy támogassa a békét és a népek biztonságát. Ezért

szent kötelessége intézkedni, hogy az emberiség megmeneküljön az atomháború veszélyétől és hogy az emberi tudásnak ezt a legnagyobb felfedezését ne rombolásra, hanem békés célokra, az emberek javára használják fel.

Sztálingrád meggyőződésünk, hogy az atom- és hidrogénfegyverek használatának megtiltása jelentős mértékben előmozdítaná a világbeke ügyét és nyomban enyhítené az államok közötti feszültséget.

Coventry és Sztálingrád lakosai remélik, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete — amelynek kötelessége meghallgatni a világ sorsáért aggódó egyszerű emberek hangját — támogatni fogja felhívásukat. Sztálingrád és Coventry mindig a béke hívei voltak, ezért a jövőben is folytatni fogják harcukat a békéért és a népek közötti barátságért, egészen a béke erőinek teljes győzelméig.”

Amerikai provokáció a kínai partvidéken

PEKING. (Agerpres). — Az Uj Kína hírlapjának közli:

Az amerikai hatóságok nyíltan hadihajókat küldtek Dacszen sziget övezetébe, hogy támogassák a Csecsan tartomány partvidékén hajózó csángakajseksita egységeket, amelyekre a felszabadító kínai néphadsereg súlyos csapásokat mért az utóbbi időben.

A „Newyork Herald Tribune” egyik tudósítójának távirata szerint, melyet a „Frank E. Evans” torpedóromboló fedélzetéről továbbított, ez az amerikai hajó, más haditengerészeti egységekkel együtt őrszolgálatot teljesít a Dacszen sziget körül. A torpedóromboló parancsnoka a sziget környékén több nemzet lobogója alatt hajózó egységeket, a többi között egy an-

gol hadihajót és egy angol tehergőzöt, megállásra szólított fel.

November 7-én és 8-án 50 amerikai katonai repülőgép megsértette Kína légterét Csecsan tartomány partvidéki vidék felett.

Először 12 amerikai katonai repülőgép jelent meg Toumisan és Nantyan szigetek, valamint a Csecsan tartományban Ninbotól 20 kilométerre keletre levő vidék felett, majd valamivel később négy amerikai katonai repülőgép jelent meg Szunmin és Nantyan-sziget felett, továbbá a Csecsan tartományban Ninbotól 20 kilométerre délre vidék, valamint Sziansan város környéke felett.

Délben 12 amerikai repülőgép szállt el Nantyan sziget légterében.

Amikor a felszabadító kínai néphadsereg repülőgépei felszálltak fogadásukra, az amerikai katonai repülőgépek a tenger felé, délkeletre vettek irányt.

November 8-án, 10 óra körül négy amerikai katonai repülőgép a Csecsan tartomány partvidékéhez tartozó Tianszau sziget felett repült el. Ugyanaznap valamivel 12 óra után 12 amerikai katonai repülőgép megsértette Kína légterét Juhuan város környékén, Dumtousan sziget és a Csecsan tartományban levő Szunmin helység felett. Ugyanaznap 13 óraor hat amerikai („F-2H” típusú) repülőgép jelent meg a Csecsan tartomány partvidékéhez tartozó Tuncsian sziget felett, majd két kört leírva átrepültek Toumisan és Tianszau szigetek felett.

Az ifjúság nemzetközi napjának megünneplése

KIEV. (Agerpres). — A TASZSZ közli:

November 10-én az ifjúság nemzetközi napja alkalmából Szovjet-Ukrajna kultúratházaiban és klubjaiban, a vállalatokban és az iskolákban a fiatalok összgyűlését rendezték.

ahol az ifjúság békeakaratairól tartottak előadást.

A falusi és városi könyvtárakban szépirodalmi kiállításokat rendeztek. A kievi gyermekkönyvtárban találkoztak a Kievnben tanuló ki-

nai, bolgár, román, lengyel és más népi demokratikus országok diákjaival, akik beszámoltak az országukban a népgazdaság és kultura terén elért sikereikről, valamint az ifjúság részvételéről a békés építésben.